

Romanian Office for
Science and Technology

ROSTeu – ul Săptămâni 2 – 7 septembrie 2013

Notă: În fiecare săptămână dorim să fim alături de dumneavoastră pentru a explora împreună dimensiunile Spațiului European al Cercetării. Informațiile vor fi punctuale și, în general, nu vor depăși o pagină urmând să ne contactați pentru detalii sau alte informații de interes la adresele de e-mail: iulia.mihail@ancs.ro și/sau virginia.enache@rosteu.net.

Perioada destinată vacanței de vara a luat sfârșit pentru mulți dintre cititorii buletinului nostru. Vă propunem o reintegrare lină în activitate și vă invităm să rămânem într-un spațiu deschis, cel al publicațiilor științifice.

“OPEN ACCESS”

O comunicare a Comisiei Europene a identificat accesul liber (“open access”) drept mijloc principal de a îmbunătăți circulația cunoștințelor și, drept consecință, inovația în Europa. **Prin urmare, accesul liber va fi obligatoriu pentru toate publicațiile științifice realizate cu finanțare prin Orizont 2020, programul UE de finanțare a cercetării și inovării pentru perioada 2014-2020.** Comunicarea recomandă ca statele membre să adopte o abordare similară celei a Comisiei cu privire la programele lor naționale.

Comisarul european pentru cercetare, inovare și știință, Máire Geoghegan-Quinn (care va veni în România în perioada 3-4 octombrie 2013), a subliniat faptul că Comisia Europeană promovează accesul liber în Europa, inclusiv în ceea ce privește rezultatele cercetării finanțate din fonduri proprii: *„Contribuabilul european nu ar trebui să plătească de două ori pentru cercetarea finanțată din fonduri publice. Din acest motiv, am făcut din accesul liber la publicații modalitatea standard de acces în cadrul Orizont 2020, următorul program al UE de finanțare a cercetării și a inovării”.*

Tot de la Comisia Europeană aflăm că tendința globală de a pune în mod gratuit rezultatele cercetării la dispoziția cititorilor este o inițiativă de succes. Un studiu finanțat de Comisia Europeană arată că accesul liber este în curs de a atinge un punct critic, aproximativ 50% dintre lucrările științifice publicate în 2011 fiind în prezent disponibile în mod gratuit. Acest nivel este de două ori mai mare decât cel estimat în studiile anterioare, lucru explicat prin utilizarea unei metodologii îmbunătățite și prin aplicarea unei definiții lărgite a accesului liber. De asemenea, studiul estimează că peste 40% din articolele validate de comunitatea științifică și publicate la nivel mondial între 2004 și 2011 sunt în prezent accesibile on line în mod liber. Studiul analizează situația din UE și din câteva țări învecinate, precum și din Brazilia, Canada, Japonia și Statele Unite ale Americii.

Accesul liber la rezultatele cercetării poate crește calitatea și eficiența științei și poate stimula inovația în sectoarele public și privat. Comisara Geoghegan-Quinn, a declarat: *„Aceste constatări ne arată că accesul liber are viitor. Introducerea rezultatelor cercetării în sfera publică este benefică pentru știință și consolidează economia noastră bazată pe cunoaștere.”*

Studiul a analizat disponibilitatea publicațiilor academice în 22 de domenii ale cunoașterii în Spațiul european de cercetare, Brazilia, Canada, Japonia și Statele Unite. În prezent, în mai multe țări și discipline, peste 50% dintre documente sunt disponibile în mod gratuit. Disponibilitatea gratuită a majorității articolelor este în prezent o realitate în domeniile: știință și tehnologie, cercetare biomedicală, biologie și matematică și statistică. Accesul liber este cel mai limitat în domeniile: științe sociale și umaniste, științe aplicate, inginerie și tehnologie.

Pe săptămâna viitoare!